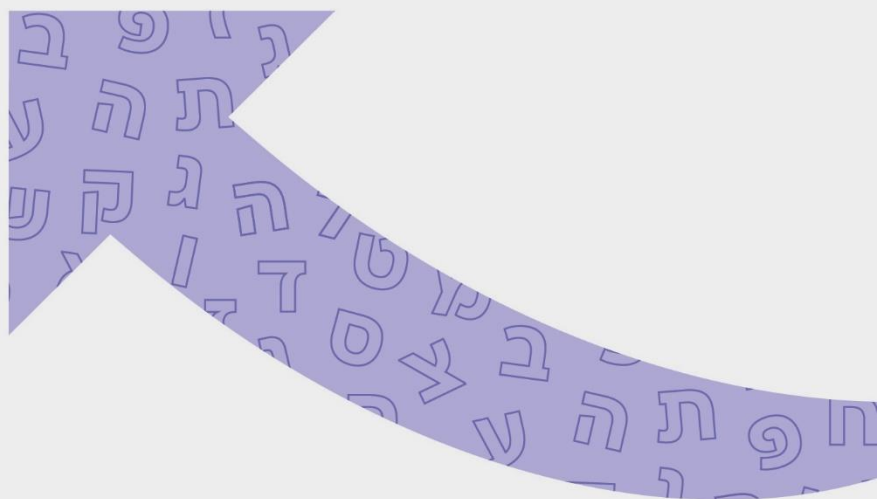

כיתה
7

משימה בהבעה בכתב הנחיות למורה

הנחיות להעברת המשימה ולהערכת תוצרי התלמידים

משימת הכתיבה שלהלן היא משימת המשך למבחן החיצוני בעברית, והיא משמשת להערכה פנימית מעצבת של יכולת הכתיבה של התלמידים. המשימה מבוססת על הסיפור שקראו התלמידים במבחן החיצוני, והיא פותחה בזיקה לתוכנית הלימודים בחינוך הלשוני בעברית ולמדקי הכתיבה בשפת אם.¹ המידע שיתקבל מביצועי התלמידים ישמש את המורים לתכנון ההוראה ולקידום התלמידים.

המלצות לאופן ההעברה של משימת הכתיבה

מתי מעבירים את המשימה? כמה ימים אחרי המבחן החיצוני בעברית

מה משך המשימה? שיעור כפול (כולל שיחה מטרימה, ראו להלן)

כיצד מעבירים את המשימה?

לפני תחילת הכתיבה מומלץ לערוך במליאה או בקבוצות קטנות **שיחה מטרימה** על הסיפור "החתולה עליזה" שקראו התלמידים במבחן החיצוני. מטרתה של השיחה היא לסייע לתלמידים **לתכנן את הכתיבה**, להעלות רעיונות ולארגן אותם – לפני שהם ניגשים לכתוב.

שיחה מטרימה
עמ' 3

לאחר השיחה המטרימה **יבצעו התלמידים את משימת הכתיבה**. אתם תתבוננו בתלמידים בעת ביצוע המשימה, תתעדו את אופן התמודדותם במחווון ותעזרו לאלו הזקוקים לתיווך נוסף.

ביצוע המשימה
עמ' 3

תוצרי הכתיבה של התלמידים יוערכו באמצעות **מחווון הכתיבה**. המחווון מיועד לשימושכם, המורים, ולא למסירה לתלמידים. מומלץ להיעזר ב**דוגמאות להערכה** שבמסמך זה.

הערכה
באמצעות המחווון
עמ' 4-7

לאחר שתעריכו באמצעות המחווון את הטקסטים שכתבו התלמידים, **כתבו משוב אישי** לכל תלמיד ותלמידה על גבי דף המשימה שלהם. בהמשך תוכלו גם לקיים עימם **שיחות משוב**. דוגמאות למשובים בכתב מופיעות ב**דוגמאות להערכה** שבמסמך זה. למשוב יתרונות רבים: הוא מעצב את מטרות הלמידה האישיות, מגביר את מודעות התלמידים ליכולותיהם, מחזק את האחריות ללמידה ואת תחושת המסוגלות ותורם לחיזוק הקשר עם המורה.

משוב
עמ' 8-10

¹ ראו הרחבה ב**קטלוג מבדקי הכתיבה** שבאתר ראמ"ה.

שיחה מטרימה

לפני תחילת הכתיבה מומלץ לערוך במליאה או בקבוצות קטנות שיחה מטרימה, שמטרתה היא "**להניע**" את תהליך הכתיבה. השיחה תסייע לתלמידים להבין את המשימה ולתכנן את הכתיבה – להעלות רעיונות ולארגן אותם – לפני שהם ניגשים לכתוב.

משימת הכתיבה קשורה לסיפור שקראו התלמידים, ולכן במהלך השיחה המטרימה עזרו להם להיזכר בעלילה של הסיפור ובדמויות שבו. חוברות הטקסטים יעמדו לרשות בית הספר; הנחו את התלמידים לקרוא שוב את הסיפור לפני השיחה או במהלכה (בקריאה אישית שקטה או בהקראה משותפת) כדי להיזכר בפרטים אלה. לאחר מכן אפשר לשאול את התלמידים מה הם למדו מהסיפור, כיצד הם היו נוהגים במקום כל אחת מהדמויות ומה היו רוצים להגיד לדמויות לו פגשו אותן. חשוב שמהלך זה ייעשה במידה הנכונה כך שהוא יכין אותם לכתיבה, אך יותיר להם אפשרות להבעה אישית מגוונת. כמו כן, במהלך השיחה כדאי להיזכר בכללי הכתיבה, כגון סימני פיסוק נכונים וכתב יד ברור.

במהלך השיחה המטרימה חשוב שתהיו קשובים לתגובותיהם של התלמידים: לאופן ההקשבה לחבריהם, למידת המעורבות בשיחה, למידת ההבנה של תוכן השיחה (לפי הרלוונטיות של התשובות) ולאינטראקציה של התלמידים עם חבריהם לכיתה.

התלמידים כמובן ייחשפו לרעיונות או לחלקי רעיונות שיעלו בשיח הכיתתי, כך שרעיונות אלה או מקצתם עשויים להשתלב בטקסטים שהם יכתבו. אף על פי כן, צפוי שהטקסטים שיכתבו התלמידים יהיו אישיים ושונים זה מזה, ויאפשרו להעריך את רמת הכתיבה של כל אחד ואחת מהם.

ביצוע המשימה

לאחר השיחה המטרימה יכתבו התלמידים טקסט במקום המיועד לכך בדפי המשימה. התלמידים יכולים להיעזר בחוברת הטקסטים במהלך הכתיבה.

מומלץ להתבונן בתלמידים במהלך הכתיבה ולאתר את אלה המתמהמהים זמן רב מדי בלי לכתוב. ייתכן גם שיהיו תלמידים שיפנו אליכם ויאמרו שאינם יודעים מה לכתוב או שאינם יודעים איך להתחיל את המשימה. תוכלו להציע לתלמידים אלה לספר תחילה בעל-פה על הרעיונות שלהם ולאחר מכן לבקש מהם לכתוב אותם. תוכלו לעשות זאת באופן פרטני או בקבוצה מצומצמת. כמו כן כדאי לתעד בקצרה את אופן התמודדותם של התלמידים שהזדקקו לעזרה במשימה – מידת הריכוז שלהם במטלה, מידת הביטחון שלהם בביצוע המשימה, מידת הבנתם את המשימה, בקשת עזרה וכדומה.² במקרה שנדרשה התערבות כדי להניע את התלמידים לכתוב, כדאי לתעד גם את סוג ההתערבות, כלומר לציין מה עזר להם להתחיל לכתוב או מה עזר להם להמשיך לכתוב.

² אפשר להיעזר ב**דף התצפית והתיעוד** של מבדקי הכתיבה, כפי שמופיע באתר ראמ"ה.

הערכה באמצעות המחווה

השתמשו במחווה להערכה כדי להעריך את תוצרי הכתיבה של התלמידים. המחווה נועד לאפיין את יכולות הכתיבה של התלמידים כפי שבאות לידי ביטוי במשימה זו. המחווה מאפשר גמישות להערכה של טקסטים שונים זה מזה ומרחב לשיקול הדעת של המורה. המחווה מיועד לשימושכם, המורים, ולא למסירה לתלמידים; התלמידים יקבלו מכם [משוב](#) בכתב, ותוכלו גם לקיים עימם שיחות משוב.

בהמשך מדריך זה מובאות [דוגמאות לטקסטים של תלמידים שהוערכו לפי המחווה](#).

מבנה המחווה

המחווה מתחיל ב**התבוננות על הכותבת** – באופן שבו התלמידים ניגשים לכתיבה ובאופן שבו הם מתנהלים במהלכה – וממשיך ב**התבוננות על הטקסט** שכתבו התלמידים. ההתבוננות על הטקסט נעשית באופנים המשלימים זה את זה: היא פותחת ב**התרשמות כללית** מן הטקסט השלם (התרשמות שלכם כקוראים ולא כמעריכים), ממשיכה בהערכה על-פי הממדים המוכרים של **מאפייני השיח** – תוכן, לכידות ולשון הטקסט, ולאחר מכן בהערכת **מאפייני הרישום של הטקסט** – שימוש בסימני פיסוק, כתיב, כתב יד וארגון הכתוב על פני הדף. במחווה יש שאלות מנחות המכוונות אתכם כיצד להעריך את הטקסט לפי ממדים שונים, ואליהן נלווה סולם הערכה המסייע למקם את איכות הכתיבה בין הרמה המיטבית ובין הרמה הנמוכה. המחווה מסתיים ב**סיכום**, שבו אתם מסכמים את נקודות החוזק ואת הנקודות לחיזוק בכתיבת התלמידים. נקודות אלה ישמשו אתכם בכתיבת "משוב המורה" על גבי דף המשימה. נוסף על כך, אתם יכולים לכתוב דגשים לקראת שיחת משוב. להלן הסבר מפורט על כל אחד מן החלקים במחווה.

התבוננות על הכותבת (אופציונלי)

מלבד הערכת הטקסט, מוצע כי תתבוננו ב**תהליך הכתיבה** של התלמידים. החלק הזה של המחווה מתבסס על מה שמתרחש בשלבי העבודה השונים: בשלב שבו אתם מציגים את משימת הכתיבה, בשיחה המטרימה ובמהלך הכתיבה. ההתבוננות באופן הכתיבה מרחיבה את נקודת המבט ואת המידע שיש בידיכם על התלמידים ככותבים, והיא מתאפשרת משום שמשימת הכתיבה היא פנימית.

במהלך התיעוד מומלץ להתייחס ל**היבטים רגשיים** שעולים בתהליך הכתיבה (רגשות חיוביים כמו מוטיבציה, תחושת מסוגלות והתלהבות, ורגשות שליליים כמו חשש, אדישות ושיעמום) ול**היבטים ניהוליים** (יכולת התכנון של הכתיבה, החשיבה המקדימה, היכולת להעלות רעיונות ולהתלבט לפני תחילת הכתיבה). כדאי להיעזר בתיעוד כדי ללמוד על אופן ההתמודדות של התלמידים שהזדקקו לעזרה ועל סוג התמיכה שהם נזקקו לה בהכנה לקראת הכתיבה ובזמן הכתיבה עצמה (למשל עידוד פרטני, שאלות מכוונות בשיחה פרטנית או תיווך אחר).

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

החלק הזה של המחווון מתמקד בהתרשמות האישית הראשונית שלכם מהטקסט כולו באופן אותנטי, כקוראים ולא כמעריכים. התייחסו, למשל, לתחושות ולחוויה הרגשית העולה מהטקסט, מה בולט בו ומה אפשר ללמוד ממנו על הכותב או הכותבת. אין דרך אחת להתרשם מטקסט, ולתגובה הכללית שהטקסט מעורר בכם כקוראים יש ערך רב בצד התבוננות המתקבלות מההערכה לפי ממדים.

תוכן

החלק הזה של המחווון עוסק בתוכן של הטקסט ובעושר הרעיוני שלו. תוכן עשיר יכול לבוא לידי ביטוי בדרכים שונות: עיסוק במגוון רעיונות הקשורים זה לזה, התמקדות ברעיון מורחב אחד, שילוב תיאורים המפייחים חיים וצבע בטקסט, ביטוי רגשות ועמדות ועוד.

בחלק זה יש לבחון גם אם הטקסט עונה על הוראות המשימה: כתיבה על האירועים שקרו לג'ינג'י ולחבורתו באותו יום. על הטקסט לדמות קטע מתוך יומן, למשל באמצעות כתיבה בגוף ראשון מנקודת מבטו של ג'ינג'י, ולכלול פרטים מתוך הסיפור המקורי.

קטע יומן שהתוכן שלו מפותח היטב יכלול את הרכיבים האלה:

- תיאור השתלשלות האירועים המרכזיים שקרו לילדים (החיפוש אחר החתולה עליזה ומציאתה);
- תיאורים, פעולות של הילדים, מחשבות, מניעים ורגשות שלהם (לדוגמה: שמחה כשרפאל ביקש מהם לשמור על החתולים, פחד ודאגה כשהם לא מצאו את החתולה עליזה).

אם הטקסט אינו עונה על הוראות המשימה, מומלץ לברר את מקור הפער: אם הוא נובע מבעיה בהבנת הנקרא או ביכולות הקריאה, מחוסר תשומת לב, מחוסר עניין במשימה המקורית או מסיבה אחרת. כמו כן אפשר להציע לתלמידים שלא כתבו בהתאם להוראות לכתוב סיפור נוסף, המתאים למשימה.

לכידות

החלק הזה של המחווון עוסק בלכידות הטקסט, כלומר עד כמה הטקסט מאורגן ברצף הגיוני ואיך הרעיונות מקושרים זה לזה ויוצרים יחד מכלול שלם. פגיעה בלכידות הטקסט עשויה לבוא לידי ביטוי בחוסר ארגון, למשל סטיות מהנושא, דילוגים וחזרות, וכן בהיעדר אמצעי קישור מתאימים, למשל מילות קישור ("כי", "אבל"), מאזכרים ("הוא", "לה") וצייני שיח ("למוחרת בבוקר", "בסופו של דבר").

לשון הטקסט

החלק הזה של המחווון עוסק בלשון הטקסט, כלומר בשאלה איך התלמידים משתמשים בשפה כדי להעביר לקוראים את הרעיונות שלהם. המחווון מתייחס להיבטים של המשלב הלשוני ושל תקינות השפה.

אפשר להעריך אם הטקסט כתוב בלשון המתאימה לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט – קטע מתוך יומן. כמו כן, אפשר להעריך עד כמה אוצר המילים בטקסט הוא עשיר ומגוון, עד כמה השימוש במילים מדויק, ואם נעשה שימוש במילים מורכבות מורפולוגית (כמו מבנים חבורים, למשל "חברתי" [החברה שלי], "הוריו", "חזרה לביתה", "מנקודת מבטה") ובמבני משפט מורכבים ("כל פעם מישהי מהחברות יוצאת להרפתקה חדשה שבה לפעמים יש קטעים מצחיקים מפתיעים ומרתקים").

בהתייחס לתקינות המורפולוגית והתחבירית, אפשר להעריך את תקינות המשפטים, את צורות הריבוי ("ערים", "דבורים", "חצרות"), את צורות הסמיכות ("חוף הים", "בתי כנסת", "עבודת צוות"), את שם המספר ("שלושה ילדים", "שלוש ילדות", "שלושת הילדים"), ואם יש התאם דקדוקי במין ובמספר: בין שם העצם ובין הפועל ("המים זרמו" ולא "זרם הרבה מים"), בין שם העצם ובין שם התואר ("חלונות גדולים" ולא "חלונות גדולות") ובין שם העצם ובין הכינוי המאזכר אותו ("הן" בהתייחסות לנשים או לשמות עצם ממין נקבה ולא "הם"). כמו כן אפשר להעריך אם השימוש במילות היחס תקין ("סיפר על המסע" ולא "סיפר את המסע") ואם השימוש במילות הקישור תקין ומתאים להקשר.

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

לפי תוכנית הלימודים, תלמידי כיתה ד' צריכים להכיר את תפקידיהם של הסימנים **נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה**, ולהשתמש בהם כראוי בטקסט כתוב. בחלק הזה של המחווון סמנו באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק האלה בטקסט נכון.

כתיב

תנו את הדעת למספר שגיאות הכתיב ביחס לאורך הטקסט וכן לסוגי השגיאות, למשל: שגיאות הפוגמות בקריאות הטקסט לעומת שגיאות שאינן פוגמות בקריאות, שגיאות במילים שכיחות או בשורשים נפוצים לעומת שגיאות במילים או בשורשים נדירים; שגיאות ברכיבים דקדוקיים, כמו שימוש שגוי במוספיות בסוף מילה (למשל תוספת "ה" בגוף שני ממין זכר, "אכלתה") או שימוש שגוי בתחיליות (למשל שגיאה באותיות אית"ן בעתיד, "אני ילך"); שגיאות כמו הוספה או החלפה שגויה של אותיות; שגיאות במילים הומופוניות, כלומר מילים שונות משמעות וכתיב אך שוות צליל (למשל "קרה" לעומת "קרא"). שימו לב כי אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

כתב יד

תנו את הדעת לכתב היד של התלמידים, לרבות גודל האותיות ועיצובן ומידת הקריאות של הכתוב.

ארגון הכתוב על פני הדף

בחנו את ארגון הטקסט על פני הדף – כתיבה בשורות, השארת שוליים, רווחים בין המילים, רווחים בין השורות וכדומה.

לסיכום

התבוננות מעמיקה בטקסט מספקת לכם מידע רב. חלק ה"סיכום" מוביל אתכם בחזרה לתלמידים ככותבים, והוא מסייע לכם בשני היבטים: (1) כבסיס **לתוכנית עבודה** לצורך תכנון המשך ההוראה עבור כל תלמיד ותלמידה; (2) כהכנה לקראת **מתן משוב** לתלמידים.

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

לכם, המורים, יש תפקיד בעידוד התלמידים לפתח את יכולותיהם להתבטא באמצעות כתיבה בהתאם לכישוריהם ולצורכיהם. בחלק הזה של המחווה כתבו את **נקודות החוזק** של התלמידים ובחרו שתיים-שלוש **נקודות לחיזוק**. מטרת הנקודות לחיזוק איננה להצביע על כלל הבעיות בטקסט, אלא לתת זרקור על נושאים מסוימים שחשוב לקדם בכתיבת התלמידים. הנקודות שתכתבו בחלק זה יסייעו לכם **בכתיבת המשוב** לתלמידים בחלק המיועד לכך על גבי דף המשימה.

זכרו שמאפייניו של טקסט אחד אינם משקפים את יכולת הכתיבה הכוללת של התלמיד או התלמידה, ולכן יש לבחון את נקודות החוזק ואת הנקודות לחיזוק גם בטקסטים אחרים. בכיתות שבהן יש תלמידי כתיבה לתלמידים, משימה זו היא אחת מרצף משימות הכתיבה שבאמצעותן אפשר ללמוד על היכולות של התלמידים בכתיבה. יתרה מזאת, הכתיבה במשימה זו היא כתיבה נרטיבית (כתיבת קטע מתוך יומן), ויש תוצרי כתיבה נוספים במגוון סוגות המעמידים תשתית רחבה לתוכנית העבודה לתלמידים.

ההיכרות הקרובה עם נקודות החוזק ועם הנקודות לחיזוק של התלמידים ככותבים היא הבסיס הטוב ביותר לבניית תוכנית עבודה להמשך ההתנסות בכתיבה. בתכנון ההוראה זכרו שהתפתחות הכתיבה היא איטית, אישית, מורכבת ולרוב אינה ליניארית. צריך לחזור על דברים שנלמדו בעבר ולהתאים את ההוראה לתלמידים ולשלב שבו הם נמצאים. חשוב שבתוכנית העבודה יהיו רכיבים הנראים לעין בטקסטים, וגם היבטים רגשיים כמו התפיסה העצמית של התלמידים ככותבים ותחושת המסוגלות שלהם.

לקראת שיחת משוב (אופציונלי)

המשוב במשימה זו ניתן בכתב, ונוסף על כך מומלץ לקיים **שיחות משוב** עם התלמידים, ובפרט עם תלמידים שהתקשו במשימה (ראו הרחבה **בחלק הבא**). את שיחת המשוב אתם יכולים לתכנן בחלק הזה של המחווה; כתבו מה הייתם רוצים לשאול את התלמידים או לומר להם בעקבות קריאת הטקסט ובעקבות ההתבוננות בזמן ההכנה לקראת הכתיבה ובמהלכה. מומלץ לפתוח בהתייחסות לנקודות החוזק של התלמידים, ואת הנקודות לחיזוק כדאי לנסח בשפה המקדמת את הכתיבה ולא באופן המדגיש את החסר בה. במהלך השיחה חשוב שתבחרו את הנושאים יחד עם התלמידים, גם אם הם שונים מאלה שתכננתם לדון בהם מראש, כך שתתאפשר הדדיות בשיחה ובהצבת המטרות להמשך.

לאחר הערכת הטקסטים תנו משוב לכל תלמיד ותלמידה. את המשוב תנו **בכתב** בחלק המיועד לכך על גבי דף המשימה. נוסף על כך מומלץ לקיים **שיחות משוב** עם התלמידים, ובפרט עם תלמידים שהתקשו במשימה. כמו כן ניתן להתכנס במליאה ולשוחח עם התלמידים על המשימה שהשלימו ולנתח יחד איתם היבטים בכתיבה מתוך העולה מתוצרי הכתיבה שלהם.

למשוב, בין שהוא ניתן בכתב ובין שהוא מועבר בשיחה, יש ערך רב. המשוב מאפשר להציב יחד מטרות למידה אישיות להמשך, וכן מגביר את המודעות של התלמידים ליכולותיהם ומחזק את תחושת המסוגלות שלהם ואת האחריות שלהם ללמידה. נוסף על כך משוב הנמסר באופן אישי וברגישות תורם לחיזוק הקשר בין המורה ובין התלמיד/ה.

משוב בכתב

על גבי דף המשימה יש חלק המיועד למשוב: **פתקית** הנושאת את הכותרת "משוב המורה". בפתקית זו כתבו לתלמידים משוב מילולי קצר ואישי. את המשוב כתבו בגוף שני, בפנייה אישית לתלמיד או לתלמידה, בשפה ידידותית ומובנת, והימנעו משימוש במונחים מעולם השיח המקצועי.

המלצות לכתיבת המשוב

<p>בכתיבתכם ספרו על החוויה שלכם כקוראים ולא רק כמעריכים: שתפו בתחושות שלכם בזמן הקריאה וציינו מה מצא חן בעיניכם במיוחד בסיפור. תוכלו להיעזר בדברים שכתבתם במחון בחלק המתייחס להתרשמות הכללית.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● כתבת סיפור מקסים / מעניין / מרגש... ● נהייתי לקרוא את הסיפור שכתבת... ● שמחתי לקרוא ש...
<p>לאחר מכן ציינו נקודות חוזק בסיפור, בליווי דוגמאות. תוכלו להתייחס להיבטים שונים בכתיבה, בהתאם למחון: תוכן, לכידות, לשון הסיפור (בחירת המילים, אופן ניסוח המשפטים), כתיב, שימוש בסימני פיסוק, כתב היד וארגון על פני הדף. תוכלו גם להתייחס לתהליך הכתיבה עצמו ולשבח תלמידים שהפגינו מאמץ בכתיבה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● התרשמתי במיוחד מ... ● מצא חן בעיניי ש... ● חשבת על רעיון מעניין... ● תיארת בצורה יפה ומורחבת את... ● כתבת סוף מפתיע / מרגש... ● כתבת פתיחה מסקרנת / מפתיעה... ● כל הכבוד על המאמץ שהשקעת...
<p>בהמשך המשוב הציגו נקודות לחיזוק – התמקדו בנקודות לחיזוק שיהיו מובנות לתלמידים גם ללא תיווך (בין נקודה אחת לשלוש, תלוי ביכולת של התלמיד/ה להכיל את המשוב). הציגו דוגמאות מתוך הסיפור לדבריכם ותוכלו גם להציע לתלמידים לעבוד על נקודות אלה במשותף. ייתכן שיש נקודות נוספות לחיזוק שלא ייכללו במשוב בכתב.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● בחרתי להתייחס הפעם ל... ● שים/שימי לב ל... ● הרגשתי שחלקים בטקסט קצרים מדי (ולא מספיק מפותחים). אני סקרנית לדעת יותר על הדמויות / על ההתרחשויות / על התפתחות העלילה... (בתגובה לטקסט שאינו מפותח)

	<ul style="list-style-type: none"> ● כדאי לקרוא שוב את הסיפור ולחשוב אם יש דבר מה שהיית רוצה לשנות או להוסיף... ● אשמח להיפגש איתך ולחשוב יחד על...
<p>כדי להפוך את הפתקית לאישית יותר, מומלץ לסיים אותה במילות סיום אישיות ונעימות ולחתום.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● כל הכבוד, ● יישר כוח, ● המשך כך, ● בהערכה רבה, ● אני כאן בשבילך,

שיחת משוב (אופציונלית)

נוסף על המשוב בכתב מומלץ לקיים שיחות משוב, בפרט עם תלמידים שהתקשו במשימה. כך בעקבות ההערכה מתקיים **שיח רפלקטיבי** בין המורה לתלמידים, שבו התלמידים שותפים למטרות הלמידה ולבחירת הנקודות לחיזוק. חשוב ליידע מראש את התלמידים על השיחה ולהסביר להם שבמהלכה תוכלו לבחון יחד את הסיפור שהם כתבו ולדון בחוויית הכתיבה האישית שלהם.

שיחת משוב המנוהלת כראוי הופכת למפגש למידה בפני עצמו, והוא חשוב ומשמעותי הן למורה והן לתלמידים; שיחה המתקיימת בגישה חיובית ומעצימה תורמת לחיזוק תחושת המסוגלות של התלמידים, לפיתוח האחריות האישית שלהם ללמידה ולחיזוק הקשר ביניכם ובינם. לשון המשוב צריכה להיות מובנת וידידותית. רצוי להימנע משימוש במונחים מעולם השיח המקצועי אם אין הם תורמים לקידום התלמידים. רצוי להימנע מאמירות המדגישות חסרונות ומאמירות המנוסחות על דרך השלילה.

לשיחה שלושה רכיבים: א. **פתיחה**; ב. **משוב** העוסק בסיפור שכתב/ה התלמיד/ה (בדומה למשוב בכתב); ג. **הכוונה** בהצבת מטרות להמשך תוך התבוננות עצמית של התלמיד/ה ככותב/ת.

(המשך בעמוד הבא)

המלצות לניהול שיחת המשוב³

א. פתיחה	
<p>כדאי לפתוח את השיחה בהסתכלות כללית על תהליך הכתיבה ולשאול את התלמידים על החוויה שלהם במהלך המשימה. לאחר מכן מומלץ לעבור לקריאה משותפת של הסיפור. לאורך כל השיחה היו נוכחים הן כקוראים והן כדמויות אמפתיות, קשובות ומנחות.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● איך הרגשת במהלך משימת הכתיבה? ● את/ה רוצה להקריא את הסיפור שכתבת?
ב. משוב העוסק בסיפור שכתב/ה התלמיד/ה	
<p>בשלב זה תנו לתלמידים משוב חיובי והציגו בפניהם את הדברים הטובים בכתיבתם בליווי דוגמאות מתוך הסיפור. תוכלו להתייחס להיבטים שונים בכתיבה, בהתאם למחווה: תוכן, לכידות, לשון הסיפור (בחירת המילים, אופן ניסוח המשפטים), כתיב, שימוש בסימני פיסוק, כתב היד וארגון על פני הדף. תוכלו גם להתייחס לתהליך הכתיבה עצמו ולשבח תלמידים שהפגינו מאמץ בכתיבה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● התרשמתי במיוחד מ... ● מצא חן בעיניי ש... ● חשבת על רעיון מעניין... ● תיארת בצורה יפה ומורחבת את... ● כתבת סוף מפתיע / מרגש... ● כתבת פתיחה מסקרנת / מפתיעה... ● כל הכבוד על המאמץ שהשקעת...
<p>בהמשך השיחה הציגו שתיים-שלוש נקודות לחיזוק, לבחירתכם, בליווי דוגמאות. התייחסו לנקודות לחיזוק שכתבתם במשוב הכתוב, ותוכלו להוסיף נקודות נוספות בהתאם להתפתחות השיחה. חשוב להציג את הנקודות לחיזוק באופן שאינו מציף ובהתאמה ליכולת של התלמידים להכיל את המשוב. כמו כן אפשר לבקש הבהרה מהתלמידים לגבי חלקים בטקסט שלא היו ברורים ולשאול אותם אם יש דבר מה שהיו רוצים לשנות בסיפור או להוסיף לו. לפעמים כשמתרחקים מהטקסט עולים רעיונות חדשים ומבחינים בדברים שקודם לכן לא הבחנו בהם.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● בחרתי להתייחס הפעם ל... ● שים/שימי לב ל... ● הרגשתי שחלקים בטקסט קצרים מדי (ולא מספיק מפותחים). אני סקרנית לדעת יותר על הדמויות / על ההתרחשויות / על התפתחות העלילה... (בתגובה לטקסט שאינו מפותח) ● הצגת בכתיבה רעיון מעניין ואשמח שנרחיב אותו יחד... (בתגובה לטקסט שאינו מפותח) ● תקרא/י שוב את הסיפור שכתבת. האם יש דבר מה שהיית רוצה לשנות או להוסיף?
ג. הכוונה בהצבת מטרות להמשך תוך התבוננות עצמית של התלמיד/ה ככותב/ת	
<p>השלב האחרון בשיחת המשוב הוא שלב הכוונה. כדאי לאפשר לתלמידים לבטא מה היו רוצים לשפר בכתיבתם. חשוב לדון במטרות שהצבתם בשיתוף עם התלמידים כדי לחזק את תחושת האחריות שלהם ללמידה. כדאי לתעד בקצרה את תשובותיהם בדגש על המטרות האישיות שלהם. מידע זה יוכל לסייע בתכנון ההתערבות המותאמת.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● למה תשים/תשימי לב בפעם הבאה בכתיבתך? ● מה היית רוצה לשפר בכתיבתך, ולמה? ● לדעתי כדאי לעבוד יחד גם על...

³ להדגמה של שיחת משוב, ראו סרטון בפרק 4, "משוב", [בקטלוג מבדקי הכתיבה](#) שבאתר ראמ"ה.

דוגמאות להערכת טקסטים שכתבו תלמידים

נוסח משימת הכתיבה

בסיפור שקראתם, ג'ינג'י והחבורה שלו שמרו על החתולים של רפאל כשהוא היה בבית החולים.
כשג'ינג'י חזר הביתה הוא כתב ביומן שלו מה קרה לו ולחבריו באותו יום.
דמיינו שאתם ג'ינג'י וכתבו ביומן על מה שקרה לכם ולחבורה. תוכלו לתאר את האירועים שקרו, לספר
מה חשבתם, איך הרגשתם ומה למדתם מהאירועים האלה.

כתבו כ־10 שורות.

דוגמה 1 - רועי⁴

יומני היקרי

ראינו את הספר עם מה קרה לי היום.
 היום קרה לי שפצצת נשן שסייגה הקיץ
 גידי המגופו את כל המתושים שלנו.
 היום גיקס מסותנו עבאנו אותם שקוץ
 יוהיו לגיית חלבים ופצצת המיומז שחזרנו
 עדיין כי הויא בהפיון. כמובן שהסכמנו עם
 הנל וואו בן אדם מהגזר סומק אלינו כנול
 אמרי הסימונים הקצנו להית עם כפאם. פתחתי
 את הנפול (ני שני הייתי עם המפתח).
 מיפ יצאנו למרפסת וחילקנו מנון עכס
 המתגים אנל עם תאמין מה קננו החתולה
 עדיין שהיא החתולה הני חסונה עפאם עם
 הייתה עם. מיפ היתלנו כתוב הנל מקום
 להיית. חיפסנו ומפסנו אנל עם מננו
 סוג יסגנו עם הורנפול "תייגים לחזור הביתה"
 עם אמר אנל שלית קטאה את עגריין.
 "אוי אפער ערופור אנחנו חלהקה
 אמר את אוי קרה עדיין משהו רע"
 פחתי שרית אפס עמלל בתים שחדנו
 קוד קטן ממור המגרלות
 מייס!!! ייכאם עגות שלאת ערופול"טכ עם
 וובאתר ורננו עמטה וראינו את ערופול
 התרגלו החממה. והיא המעטה צאריס!!! קפנו
 מסופר וישר היתקסנו ערפאם עם מה
 קרה טע עינה אוב יומני היקר היעזש שוב
 ממר.

⁴ שמות התלמידים הם שמות בדויים.

יומני היקר,

חיכיתי לספר לך מה קרה לי היום. הכל התחיל שרפאל השכן שלי הפקיד בידי החבורה את כל החתולים שלו. הוא ביקש מאיתנו להאכיל אותם שהוא יהיה בבית חולים ולדאוג במיוחד לחתולה צ'ליצה כי היא בהריון. כמובן שהסכמנו לא בכל יום בן אדם מבוזר סומק אלינו ככה! אחרי הלימודים הצענו לבית של רפאל. פתחתי את הדלת (כי אני הייתי על המפתח). מיד יצאנו למרפסת וחילקנו מזון לכל החתולים אבל לא תאמין מה קרה! החתולה צ'ליצה שהיא החתולה הכי חשובה לרפאל לא הייתה שם. מיידי התחלנו לחפש בכל מקום בבית. חיפשנו וחפשנו אבל לא מצנו אז ישבנו על הרצפה. "חייבים לחזור הביתה" טל אמר אבל שטית קטאה את דבריו. "אי אפשר לחזור אנחנו חבורה אחראית אולי קרה לצ'ליצה משהו רע" פחדתי שנריב אבל למזלי פתום שמצנו קול קטן מחדר המדרגות - - - - -
"מיאו!!" "יכול להיות שזאת צ'ליצה?" טל שאף ובאמת ירדנו למטה וראינו את צ'ליצה החתולה החמודה. והיא המליטה לזרעים!!! קפצנו מאושר וישר היתקשרנו לרפאל לספר לו מה קרה אז ליצה טוב יומני היקר ניפגש שוב מחר.

התבוננות על הכותבת (אופציונלי)

התלמיד השתתף באופן פעיל בשיחה המטרימה. הוא שמח לתרום מרעיונותיו והקשיב לרעיונותיהם של האחרים. הוא כתב את הטקסט בשטף, ונראה היה שלא התלבט מה לכתוב.

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:

האם התלמיד/ה השתתף/השתתפה בשיחה לקראת הכתיבה (למשל הקשיב/ה, התעניין/התעניינה בה)?

איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהל/ה במהלכה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

התלמיד כתב טקסט מעניין ומותח. נהייתי במיוחד מכך שהכותב פונה ליומן שלו כמו שפונים לחבר ("חוכיתי אספר לך מה קרה לי היום", "אבל לא תאמין מה קרה", "אז ליזה טוב יומני היקר ניפאש שוב אחר").

אפשר להעריך היבטים אלה:

באיזו מידה הטקסט עורר עניין, סקרן, ריגש, הפתיע או הרשים אותך בתוכנו ובאופן כתיבתו?

האם יש דבר שבולט בטקסט ובאופן כתיבתו (למשל הרעיון, אורך הטקסט, מובנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד)?

מצומצם   מפותח מעט   מפותח   מפותח היטב

תוכן

תוכן היומן מפותח היטב. בפתיחה של היומן הכותב מציג את הרקע שהוביל להשתלשלות האירועים ("הכל התחיל שרפאל השכן שלי הפקיד בידי החבורה את כל החתולים שלו..."). לאחר מכן הוא מתאר בפירוט את האירועים שקרו לילדים: ההגעה לבית של רפאל, חלוקת המזון לחתולים, החיפוש אחר עליזה, הוויכוח בין הילדים ומציאתה של עליזה. במהלך קריאת הכתוב ביומן ניתן לחוש שהכותב נכנס לנעליו של ג'ינג'י, דבר שמגביר את ההנאה מהקריאה ("לא בכל יום כן אדם מאושר סומך אליו ככה!", "פחדתי שנריב", "אבל אלמי פתום שמאנו קוף קטן", "ראינו את עליזה החתולה החמודה", "קפצנו מאושר").

באיזו מידה תוכן הטקסט מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה:

תיאור השתלשלות האירועים בטקסט

העשרת הטקסט באמצעות תיאורים, פעולות של הדמויות, מחשבות, מניעים ורגשות שלהן

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווון.

לא לכיד   לכיד בחלקו   לכיד ברובו   לכיד

לכידות

הטקסט לכיד במידה רבה. האירועים מסודרים ברצף כרונולוגי וקל להבין את הקשר בין הרעיונות בטקסט. השימוש בציניי זמן תורם ללכידות הטקסט ("אחרי הלימודים...", "מי יצאנו למרפסת...", "פתום שמאנו קוף קטן"), והמשפטים מחוברים באמצעות מילות קישור מתאימות ("פחדתי שנריב אבל אלמי פתום שמאנו קוף קטן מחדר מדרגות").

באיזו מידה הטקסט לכיד? אפשר להעריך היבטים אלה:

הרעיונות והמידע בטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הגיוני (למשל כרונולוגי, סיבתי).

השימוש באמצעי קישור יעיל ותורם ללכידות הטקסט (למשל מילות קישור, מאזכרים וציניי שיח).

נמוכה בינונית-נמוכה בינונית-גבוהה גבוהה

לשון הטקסט

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להעריך היבטים אלה:

שימוש בלשון האופיינית לנושא
הכתיבה ולסוג הטקסט (יומן)

גיוון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו,
מילים מורכבות מורפולוגית,
מורכבות תחבירית

תקינות מורפולוגית ותחבירית

הכותב השתמש באוצר מילים עשיר ומגוון, שמתאים לטקסט כתוב (למשל: "הפקיד **פירי החמורה**", "שליט קטאה את דבריו"), וכן במבנים תחביריים מגוונים ומורכבים, לרוב באופן תקין, למשל מבנים של דיבור ישיר ("חייבים לחזור הביתה" **לפ אמר**). לצד זאת, הכותב השתמש במילית "ש..." בפסוקיות זמן, במקום "כש..." או "כאשר" ("הכל התחיל שרפאל השכן שלי הפקיד פירי החמורה...", "הוא ביקש מאיתנו להאכיל אותם שהוא יהיה הבית חולץ").

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב

שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות כתיב נכון או נכון ברובו

יש בטקסט מעט שגיאות כתיב. חלקן נובעות מהחלפה בין אותיות הומופוניות ("אלינו" במקום "עלינו"; "קטאה" במקום "קטעה") וחלקן מהשמטה של אותיות ("פתום" במקום "פתאום").

שימוש בסימני פיסוק

היעדר פיסוק או פיסוק שגוי פיסוק חלקי פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה

השימוש בסימני פיסוק מגוון ותקין ברוב הטקסט. הכותב השתמש במירכאות לציון דיבור ישיר ("חייבים לחזור הביתה" **לפ אמר**), בסוגריים כדי להוסיף הערת אגב ("פתחתי את הדלת כי אני הייתי על האפתח") ובסימני קריאה כדי להביע התרגשות ("והיא מאליטה דוריס!!!").

ארגון הכתוב על פני הדף

עדיין אינו מאורגן מאורגן היטב מאורגן היטב

הכתוב מאורגן היטב על פני הדף.

כתב יד

מובן וקריא מובן ברובו קשה עדיין לפענח

כתב היד ברור ומובן.

לסיכום

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

נקודות החוזק: תוכן היומן מפותח ויש בו התייחסות לרגשות ולמחשבות של הדמויות; התחביר מגוון ותקין לרוב והטקסט כתוב במשלב לשוני גבוה.

נקודות לחיזוק: לשפר את הכתיב, לפתוח פסוקיות זמן באמצעות מילית שעבוד מתאימה ("כש..." או "כאשר" במקום "ש...").

היבטים שהיית רוצה להמשיך ולעודד בכתיבה של התלמיד/ה

היבטים שהיית בוחרת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה (יש להתמקד בשניים או שלושה היבטים ולבחון אותם גם בהתבוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה)

נקודות החוזק והנקודות לחיזוק שכתבת ישמשו אותך בכתיבת **משוב המורה** בדף המשימה של התלמיד/ה; אם בכוונתך לקיים גם שיחת משוב, יש למלא את החלק הבא בחוון.

לקראת שיחת משוב (אופציונלי)

קיום שיחת המשוב במקרה זה נתון לשיקול המורה. אומנם התלמיד יכול להבין את המשוב בכתב ללא תיווך, אך יש חשיבות בקיום שיחת משוב שבה יקבל התלמיד הערכה על כתיבתו ושתחזק את תחושת הביטחון שלו בכתיבה.

דברים שהיית רוצה להגיד לתלמיד/ה או לשאול אותו/ה בעקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלו/ה לכתיבה

דוגמה למשוב בכתב (כפי שיופיע לצד הסיפור שכתב התלמיד)

משוב מאורח

רועי היקר,

נהניתי מאוד לקרוא את קטע היומן שכתבת! האופן שבו תיארת את מה שקרה היה מעניין ומותח, והדרך שבה פנית ליומן כחבר מצאה חן בעיניי במיוחד. אפילו כשאני יודעת מה קרה בסיפור, הייתי סקרנית לגלות מחדש בזכות הכתיבה שלך, למשל בזכות המשפט "אבל לא תאמין מה קרה!". נוסף על כך הכתיבה שלך עשירה ומדויקת ואתה מיטיב להשתמש בסימני פיסוק. שים לב שכשאתה רוצה לתאר דבר מה שקרה בזמן מסוים יש לכתוב "כש-" ולא "ש-", למשל "הכול התחיל כשרפאל...".

אני מחכה לקרוא טקסטים נוספים שתכתוב, יישר כוח!

דוגמה 2 - יהלי

יומני היקה

היום היה יום שמת. בהתחלה השכן
 רכס רצה מימינו עשה אותה החתום
 ואחר ענו להתחלה עזילה בהריון.
 היום אחר ענו עשה אותה ועם
 היא תמלא אכל ענה עשה אותה.
 צענו נרשים עביתו של ראש וקרנו
 עתום יבואו עכום. כה החתום היו
 אכל ענה ראינו את עזילה אכל חיסנו
 ככל מכום. בסוף היתאינו וישנו החזר
 מדרגות ושנו כעצמו מיהו אכל רצנו
 עקום וראינו את עזילה וישה אורי
 קטנים. נתנו עזילה אכל והיא אכלה
 בתאבון.

יומני היקה

היום היה יום שמת. בהתחלה השכן רכס מימינו עשה אותה החתום ואחר ענו עשה אותה
 עזילה בהריון. הוא אחר ענו עשה אותה ועם היא תמלא אכל ענה עשה אותה. צענו נרשים
 עביתו של ראש וקרנו עשה אותה עזילה בהריון. היום אחר ענו עשה אותה ועם היא תמלא
 אכל ענה ראינו את עזילה אכל חיסנו ככל מכום. בסוף היתאינו וישנו החזר מדרגות ושנו
 כעצמו מיהו אכל רצנו עקום וראינו את עזילה וישה אורי קטנים. נתנו עזילה אכל והיא
 אכלה בתאבון.

התבוננות על הכותבת (אופציונלי)

התלמידה הקשיבה לחבריה במהלך השיחה המטרימה ותרמה מרעיונותיה. במהלך הכתיבה נראה היה שהתלמידה מתרכזת ועובדת ברצינות. תחילה היא כתבה טיוטה, לאחר מכן ערכה אותה מעט והעתיקה את הכתוב לדף המשימה. ניכר היה שחשוב לה לכתוב טקסט טוב.

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:

האם התלמידה/השתתף/השתתפה בשיחה לקראת הכתיבה (למשל הקשיבה, התעניין/התעניינה בה)?

איך ניגשה/התלמידה/ה לכתיבה ואיך התנהלה/ה במהלכה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

התלמידה כתבה טקסט מעניין המתאר את אירועי אותו היום. הטקסט בנוי היטב וקל לעקוב אחר השתלשלות העלילה עד לסוף הטוב.

אפשר להעריך היבטים אלה:

באיזו מידה הטקסט עורר עניין, סקרן, ריגש, הפתיע או הרשים אותך בתוכנו ובאופן כתיבתו?

האם יש דבר שבולט בטקסט ובאופן כתיבתו (למשל הרעיון, אורך הטקסט, מובנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד)?

מצומצם   מפותח מעט   מפותח   מפותח היטב

תוכן

התוכן מפותח וכולל את הרקע להתרחשויות ("בהתחלה השכן רפאל רצה מיאנו להאכיל את החתולים ואמר לנו שהחתולה צליזה בהריון. הוא אמר לנו להאכיל גם אותה וצטט אותה היא תמאליט אז לא להקהיל אותה.") ואת האירועים שקרו באותו היום. עם זאת קטע היומן כולל התייחסות מועטה יחסית למחשבות ולרגשות של הדמויות לאורך התפתחות העלילה.

באיזו מידה תוכן הטקסט מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה:

תיאור השתלשלות האירועים בטקסט

העשרת הטקסט באמצעות תיאורים, פעולות של הדמויות, מחשבות, מניעים ורגשות שלהן

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווין ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווין.

לא לכיד   לכיד בחלקו   לכיד ברובו   לכיד

לכידות

הטקסט לכיד במידה רבה וקל לעקוב אחר המתרחש בו: הוא פותח ברקע וממשיך בתיאור ההתרחשויות באותו היום. השימוש בצייני זמן תורם ללכידות הטקסט ("בהתחלה השכן רפאל... ", "בסוף היתאיפנו וישפנו... ", "ושיפנו פתאום...").

באיזו מידה הטקסט לכיד? אפשר להעריך היבטים אלה:

הרעיונות והמידע בטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הגיוני (למשל כרונולוגי, סיבתי).

השימוש באמצעי קישור יעיל ותורם ללכידות הטקסט (למשל מילות קישור, מאזכרים וצייני שיח).

- גבוהה בינונית-גבוהה בינונית-נמוכה נמוכה

לשון הטקסט

אוצר המילים מגוון (אם כי לא עשיר) ומתאים לטקסט כתוב ולתוכן הטקסט, למשל: "תמאליט", "להקהיל", "רצוננו", "נרציש", "בתאבון". התחביר והדקדוק תקינים ברובם. יש שגיאה לשונית במשפט: "בהתחלה השכן רפאל רצה מיאמנו להאכיל את החתולים". כמו כן, במקום לכתוב "רצנו לקול" כדאי היה לכתוב "רצנו לעבר הקול" או "רצנו לכיוון הקול".

מהי רמת הלשון בטקסט? אפשר להעריך היבטים אלה:

- שימוש בלשון האופיינית לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט (יומן)
- גיוון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית
- תקינות מורפולוגית ותחבירית

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב

- כתיב נכון או נכון ברובו שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

יש שגיאות כתיב; חלקן נובעות מהחלפה של אותיות הומופוניות ("חיססנו" במקום "חיפשו", "היתאינו" במקום "התעייפו") וחלקן מהשמטה של אותיות או משיכול אותיות ("ראפל" במקום "רפאל", "קרנו" במקום "קראנו").

שימוש בסימני פיסוק

- פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה פיסוק חלקי היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

הכותבת משתמשת באופן תקין בסימן הנקודה לאורך הטקסט.

ארגון הכתוב על פני הדף

- מאורגן היטב מאורגן עדיין אינו מאורגן

הכתוב מאורגן היטב על פני הדף.

כתב יד

- מובן וקריא מובן ברובו קשה עדיין לפענח

כתב היד ברור ומובן לקריאה.

לסיכום

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

- נקודות החוזק:** התלמידה כתבה טקסט לכיד. התחביר והפיסוק בטקסט תקינים ואוצר המילים מתאים לתוכן הטקסט.
- נקודות לחיזוק:** להרחיב את ההתייחסות לעולמן הפנימי של הדמויות, לשפר את הכתיב.

היבטים שהיית רוצה להמשיך ולעודד בכתיבה של התלמיד/ה

היבטים שהיית בוחרת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה (יש להתמקד בשניים או שלושה היבטים ולבחון אותם גם בהתבוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה)

נקודות החוזק והנקודות לחיזוק שכתבת ישמשו אותך בכתיבת **משוב המורה** בדף המשימה של התלמיד/ה; אם בכוונתך לקיים גם שיחת משוב, יש למלא את החלק הבא במחווין.

לקראת שיחת משוב (אופציונלי)

אומר לתלמידה שהטקסט שלה היה מעניין מאוד, ברור ומובן. אשאל אותה איך לדעתה הרגיש ג'ינג'י כאשר מצא את החתולה עליזה ומה ג'ינג'י למד בעקבות המקרה, ואציע לה להוסיף את הרגשות והמחשבות האלה לקטע שכתבה. אשבח את שפתה של התלמידה ואת אוצר מילים המגוון המתאים לטקסט כתוב. לצד זאת אראה לה כמה מילים שנכלו בהן שגיאות כתיב, בין היתר שגיאות שנבעו משיכול ומהשמטה של אותיות.

דברים שהיית רוצה להגיד לתלמיד/ה או לשאול אותו/ה בעקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלו/ה לכתיבה

דוגמה למשוב בכתב (כפי שיופיע לצד הסיפור שכתבה התלמידה)

משוב מאורז

יהלי היקרה,

כתבת קטע מעניין המתאר היטב את אירועי אותו היום. יכולתי לעקוב בקלות אחר האירועים בזכות מילות הזמן שהשתמשת בהן, וכך יכולתי להבין מה קרה לחתולה עליזה. הייתי שמחה לדעת יותר על הרגשות ועל המחשבות של ג'ינג'י וחברתו לאורך אותו היום ובמיוחד כאשר מצאו את החתולה עליזה. תרצי להוסיף תתייחסות לבך לקטע היומן שכתבת?

נוסף על כך התרשמתי לטובה מהשפה המגוונת שלך שמתאימה לטקסט הכתוב. שמתי לב שנפלו שגיאות כתיב בכמה מילים. אשמח שנקרא את הקטע שכתבת, אראה לך אותן ונתקן אותן יחד.

כל הכבוד!

דוגמה 3 – אלון

יומני היקה

שמנו אוכל כפלים של החתולים וקרנאו
 שהם שיניאו לאכול. כול חתולי השכונה
 בכל הצבעים ושר הגיאו, ואז ניזכרתי
 שהחטולה עליצה לא הגיאה. החטולה שלי
 ואני היכשו בכל מקום וקרנו בכל
 השכונה עליצה! אבל עליצה לא הגיאה.
 היינו עינים ואזובים. של אמר שצריך
 לחזור הביתה כי ההורים יצאו לנו אכל
 שזיר אמרה שאסור לחזור כי אולי קרה
 לעליצה משהו רע. ואז פתאום שמנו
 מהמזרקות מיאו! וראינו את החטולה
 עליצה ואת הזורים שבה. כל כך סחחנו
 והתחנקנו כול ילגי החבורה.

יומני היקה

שמנו אוכל כפלים של החתולים וקרנאו להט שיניאו לאכול. כול חתולי השכונה בכל הצבעים ושר
 הגיאו. ואז ניזכרתי שהחטולה עליצה לא הגיאה. החבורה שלי ואני חיפשו בכל מקום וקרנו בכל
 השכונה עליצה! אבל עליצה לא הגיאה. היינו עינים ואזובים. של אמר שצריך לחזור הביתה כי ההורים
 יצאו לנו אבל שזיר אמרה שאסור לחזור כי אולי קרה לעליצה משהו רע. ואז פתאום שמנו
 מהמזרקות מיאו! וראינו את החטולה עליצה ואת הזורים שלה. כל כך סחחנו והתחנקנו כול ילדי
 החבורה.

התבוננות על הכותבת (אופציונלי)

התלמיד הקשיב בשיחה המטרימה אבל מיעט להשתתף בה. הוא ניגש למשימת הכתיבה בביטחון. לפני שהתחיל לכתוב את הטקסט שלו, הוא קרא שוב את הסיפור על עליזה, וחזר לקרוא קטעים מהסיפור גם במהלך הכתיבה.

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:

האם התלמיד/ה השתתף/השתתפה בשיחה לקראת הכתיבה (למשל הקשיב/ה, התעניין/התעניינה בה)?

איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתובה ואיך התנהל/ה במהלכה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

הטקסט מעניין, והתרשמתי לטובה מהאופן שבו הכותבת תיארה את הרגשות של הדמויות ("היינו ציפויים ואצופים", "כף כק סאחנו והתחבקנו כף ילדי החמורה").

אפשר להעריך היבטים אלה:

באיזו מידה הטקסט עורר עניין, סקרן, ריגש, הפתיע או הרשים אותך בתוכנו ובאופן כתיבתו?

האם יש דבר שבולט בטקסט ובאופן כתיבתו (למשל הרעיון, אורך הטקסט, מובנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד)?

מצומצם   מפותח מעט   מפותח   מפותח היטב

תוכן

התוכן מפותח במידה רבה. הכותב מתאר את ההתרחשויות המרכזיות שקרו לילדים ביום כתיבת היומן: הם האכילו את החתולים של רפאל, גילו שהחתולה עליזה חסרה, חיפשו אותה בכל מקום ולבסוף מצאו אותה בחדר המדרגות. כמו כן, הוא משלב בטקסט תיאורי רגשות של הדמויות ("היינו ציפויים ואצופים", "כף כק סאחנו והתחבקנו כף ילדי החמורה").

באיזו מידה תוכן הטקסט מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה:

תיאור השתלשלות האירועים בטקסט

העשרת הטקסט באמצעות תיאורים, פעולות של הדמויות, מחשבות, מניעים ורגשות שלהן

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווין ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווין.

לא לכיד   לכיד בחלקו   לכיד ברובו   לכיד

לכידות

הלכידות של הטקסט טובה: האירועים מוצגים באופן כרונולוגי והקשר ביניהם ברור והגיובי. השימוש במאזכרים תורם ללכידות הטקסט ("אמנו אוכל כפליים fe החתולים וקראנו להם שיאיאו לאכול", "ראינו את החתולה עליזה ואת האורים שלה") והכותב קישר בין המשפטים במילות קישור מתאימות ("קראנו כפלי השכונה עליזה! עליזה! אכל עליזה לא באה", "אמר שצריך לחזור הביתה בי ההורים ידעו לנו").

באיזו מידה הטקסט לכיד? אפשר להעריך היבטים אלה:

הרעיונות והמידע בטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הגיובי (למשל כרונולוגי, סיבתי).

השימוש באמצעי קישור יעיל ותורם ללכידות הטקסט (למשל מילות קישור, מאזכרים וציניי שיח).

נמוכה בינונית-נמוכה בינונית-גבוהה גבוהה

לשון הטקסט

אוצר המילים בסיסי יחסית. יש חזרה על הפועל "הציאו" ו-"הציאה" (הגיעו/הגיעה). התחביר, צורת הסמיכות ("חתולי השכונה", "ילדי החמורה") והשימוש במילות יחס ("קראנו להם", "ידעו לנו") תקין.

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להעריך היבטים אלה:

- שימוש בלשון האופיינית לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט (יומן)
- גיוון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית
- תקינות מורפולוגית ותחבירית

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

כתיב		שימוש בסימני פיסוק	
☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות	☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות	☒ כתיב נכון או נכון ברובו	☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי
הכתיב נכון ברובו ויש בטקסט מעט שגיאות כתיב; חלקן נובע מהחלפה של אותיות הומופוניות ("סמחנו" במקום "שמחנו"), וחלקן מהשמטה של אותיות ("קרנו" במקום "קראנו", "ידעו" במקום "ידעו").		השימוש בסימני פיסוק תקין לרוב. הכותב השתמש באופן תקין בסימן קריאה ("קרנו ככל השכונה עליזה!") ובסימן הנקודה. לצד זאת, הכותב לא השתמש במירכאות ובנקודתיים כדי לציין דיבור ישיר במקומות המתאימים.	
ארגון הכתוב על פני הדף		כתב יד	
☐ עדיין אינו מאורגן	☐ מאורגן היטב	☐ קשה עדיין לפענח	☒ מובן וקריא
הכתוב מאורגן היטב על פני הדף.		כתב היד ברור ומובן לקריאה.	

לסיכום

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

נקודות החוזק: התלמיד כתב טקסט המתאר את האירועים המרכזיים שקרו לילדים ביום כתיבת היומן ושילב תיאורי רגשות מגוונים. התחביר והפיסוק תקינים (ברובם).
נקודות לחיזוק: לסמן סימני פיסוק מתאים בדיבור ישיר, להעלות את המשלב הלשוני של הטקסט, לשפר את הכתיב.

- היבטים שהיית רוצה להמשיך ולעודד בכתיבה של התלמיד/ה
- היבטים שהיית בוחרת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה (יש להתמקד בשניים או שלושה היבטים ולבחון אותם גם בהתבוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה)

נקודות החוזק והנקודות לחיזוק שכתבת ישמשו אותך בכתיבת **משוב המורה** בדף המשימה של התלמיד/ה; אם בכוונתך לקיים גם שיחת משוב, יש למלא את החלק הבא במחווון.

לקראת שיחת משוב (אופציונלי)

אומר לתלמיד שהקטע שכתב מעניין מאוד וכתוב היטב. אציע לו לקרוא בקול את הקטע ולהראות לי היכן יש מילים שנאמרות בדיבור ישיר, למשל הקריאה "עליזה!". אלמד אותו איך יש להשתמש נכונה בסימני הפיסוק במקרים אלה. תוך כדי קריאת הסיפור אשאל את התלמיד אם יש לו רעיון איך אפשר לכתוב את חלק מהמשפטים בצורה שמתאימה יותר לטקסט כתוב.

- דברים שהיית רוצה להגיד לתלמיד/ה או לשאול אותו/ה בעקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלו/ה לכתיבה

דוגמה למשוב בכתב (כפי שיופיע לצד הסיפור שכתב התלמיד)

משלב האורח

אלון היקר,

קראתי את קטע היומן שכתבת ונהניתי מאוד. כתבת בצורה יפה ומורחבת ותיארת את האירועים ואת הרגשות של הדמויות לאורך הסיפור. כל הכבוד!

כשקראתי את הקטע חשבתי שאפשר לכתוב את חלק מהמשפטים בצורה שמתאימה יותר לטקסט כתוב. מה דעתך שנשב יחד וננסה לחשוב איך אפשר לנסח את המשפטים קצת אחרת, כך שיתאימו לשפה כתובה? באותה הזדמנות נקרא את הטקסט, נזהה מילים שכתובות כדיבור ישיר, ונלמד איך להשתמש בסימני פיסוק מתאימים.

עבודה יפה מאוד!

דוגמה 4 – רומי

החתולה נירתה סמחה מאוד.
 ליפני שאחנו יסתקלתי שג בחתולה וכתי חיאוהגן
 אחר כך חזרנו אביטה וסיפרתי לאמא ואבא את הכול
 קבר היה מאוחר היתי במיתה וחשבתי לאצמי מה ים
 עם לי היתה חתולה ומה היא קורה וק עם
 היאיתה מולידה.
 אחר כך שיתי את אמא ואבא מדברים אולי יש
 אולי יתפללתי שהם יסקימו לי עם חית מחמד.

החתולה נירתה סמחה מאוד.

ליפני שאחנו יסתקלתי שג בחתולה וריתי חיאוה קתן

אחר כך חזרנו אביטה וסיפרתי לאמא ואבא את הכול אל קבר יתיאנו ומצנו את החתולה.

קבר היה מאוחר היתי במיתה וחשבתי לאצמי מה ים עם לי היתה חתולה ומה היא קורה ים עם

היאיתה מולידה.

אחר כך שיתי את אמא ואבא מדברים "איזה ילד אמיץ יש לנו."

ואז יתפללתי שהם יסקימו לי עם חית מחמד.

הטקסט ללא שגיאות כתיב:

החתולה נראתה שמחה מאוד.

לפני שהלכנו הסתכלתי שוב בחתולה וראיתי חיור קטן

אחר כך חזרנו הביתה וסיפרתי לאימא ואבא את הכול על שכבר התיישנו ומצאנו את החתולה.

כבר היה מאוחר הייתי במיטה וחשבתי לעצמי מה אם גם לי הייתה חתולה ומה היה קורה אם גם היא הייתה מולידה.

אחר כך שמעתי את אימא ואבא מדברים "איזה ילד אמיץ יש לנו."

ואז התפללתי שהם יסקימו לי גם חית מחמד.

התבוננות על הכותבת (אופציונלי)

התלמידה הייתה שקטה במהלך השיחה המטרימה. היא ניגשה למשימה בחשש קל, אך לאחר שהתחילה לכתוב נראה היה שהיא נהנית מהכתיבה.

אפשר להעריך היבטים אלה ואחרים:

האם התלמידה/השתתף/השתתפה בשיחה לקראת הכתיבה (למשל הקשיב/ה, התעניין/התעניינה בה)?

איך ניגשה/ה התלמידה/ה לכתיבה ואיך התנהלה/ה במהלכה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

התרשמות כללית

הטקסט מעניין ומרגש. הוא כולל, למעשה, המשך לסיפור של עליזה – מה קרה אחרי שג'ינג'י חזר הביתה – וכל כולו הוא פרי דמיונה של הכותבת. התרשמתי מכך שהטקסט עשיר בתיאורים של העולם הפנימי של ג'ינג'י, וכן מהקשר בין ג'ינג'י ובין הוריו שמשתקף מהכתוב.

אפשר להעריך היבטים אלה:

באיזו מידה הטקסט עורר עניין, סקרן, ריגש, הפתיע או הרשים אותך בתוכנו ובאופן כתיבתו?

האם יש דבר שבולט בטקסט ובאופן כתיבתו (למשל הרעיון, אורך הטקסט, מובנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד)?

ממוצמם   מפותח מעט   מפותח   מפותח היטב

תוכן

הטקסט מתמקד במחשבות של ג'ינג'י לאחר אירועי היום, והמחשבות המוצגות בו מפותחות במידה חלקית. אירועי היום מוזכרים בקיצור ובאופן עקיף בלבד ("אחריקח חלננו אבינה וסיפרתי לאמא ואבא את הכול אף שקבר יתיאסנו ומצנו את החתולה").

באיזו מידה תוכן הטקסט מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה:

תיאור השתלשלות האירועים בטקסט

העשרת הטקסט באמצעות תיאורים, פעולות של הדמויות, מחשבות, מניעים ורגשות שלהן

הערה: אם הטקסט אינו עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחווין ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחווין.

לא לכיד   לכיד בחלקו   לכיד ברובו   לכיד

לכידות

הטקסט לכיד והקשר בין הרעיונות ברור. השימוש במאזכרים תורם ללכידות הטקסט ("אחריקח שמת' את אמא ואבא מדברים 'איינה ילד אמ' יש לנו'. ואני יתפללתי שהם יסקיאו לי מט חית מחמד").

באיזו מידה הטקסט לכיד?

אפשר להעריך היבטים אלה:

הרעיונות והמידע בטקסט קשורים זה לזה ומאורגנים ברצף הגיוני (למשל כרונולוגי, סיבתי).

השימוש באמצעי קישור יעיל ותורם ללכידות הטקסט (למשל מילות קישור, מאזכרים וציניי שיח).

- נמוכה בינונית-נמוכה בינונית-גבוהה גבוהה

לשון הטקסט

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להעריך היבטים אלה:

- שימוש בלשון האופיינית לנושא הכתיבה ולסוגת הטקסט (יומן)
- גיוון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית
- תקינות מורפולוגית ותחבירית

אוצר המילים בסיסי ברובו והטקסט כתוב בשפה דבורה ויום-יומית ("אחרקח חלננו אביתה וסיפרתי לאמא ואבא את הכול", "ואל יתפללתי שהט יסקיאו לי עט חית מחמד"). בטקסט יש כמה שגיאות לשון: "יסתקלתי שפ בחתולה", "[...] וסיפרתי לאמא ואבא את הכול אל קבר...". "הט יסקיאו לי עט חית מחמד".

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

- פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה פיסוק חלקי היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

כתיב

- כתיב נכון או נכון ברובו שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

יש בטקסט שגיאות כתיב רבות מאוד: חלקן נובעות מהחלפה בין אותיות הומופוניות (למשל "חלננו" במקום "שהלכנו"), חלקן מהשמטה של אותיות ("ריתי" במקום "ראיתי") וחלקן ברכיבים דקדוקיים ("יתפללתי" במקום "התפללתי"). לעיתים נדרש מאמץ כדי להבין את כוונת הכתוב ("חילוח" במקום "חיוך").

השימוש בסימני הפיסוק אינו עקבי: חלק מהמשפטים מסתיימים בנקודה וחלק לא, מירכאות מסומנות בציטוט הישיר של ההורים ("אחרקח שתי את אמא ואבא מדברית 'אינה ילד אמין ילנו.") אבל לא בדיבור הפנימי של ג'ינג'י.

כתב יד

- מובן וקריא מובן ברובו קשה עדיין לפענח

ארגון הכתוב על פני הדף

- מאורגן היטב מאורגן עדיין אינו מאורגן

התלמידה כתבה את הטקסט על דף חלק, ללא שורות, והמשפטים אינם כתובים באופן ישר.

כתב היד מובן לקריאה.

לסיכום

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

נקודות החוזק: הטקסט כולל התייחסות נרחבת לעולמו הפנימי של ג'ינג'י, והוא עשיר בקטעים פרי דמיונה של הכותבת.

נקודות לחיזוק: לפתח את העלילה, לכתוב טקסט עצמאי ולשחרר אירועים, לצמצם שגיאות כתיב, להעלות את המשלב הלשוני של הטקסט, להשתמש בסימני פיסוק באופן עקבי.

- היבטים שהיית רוצה להמשיך ולעודד בכתיבה של התלמיד/ה
- היבטים שהיית בוחרת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה (יש להתמקד בשניים או שלושה היבטים ולבחון אותם גם בהתבוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה)

נקודות החוזק והנקודות לחיזוק שכתבת ישמשו אותך בכתיבת **משוב המורה** בדף המשימה של התלמיד/ה; אם בכוונתך לקיים גם שיחת משוב, יש למלא את החלק הבא במחווון.

לקראת שיחת משוב (אופציונלי)

תחילה אומר לתלמידה שנהייתי לקרוא את הקטע שכתבה ושהתרשמתי מהעולם הפנימי של ג'ינג'י שיצרה בדמוינה. במיוחד התרשמתי מתיאור המחשבות והרצונות של ג'ינג'י לצד תיאור היחס של הוריו. אשאל את התלמידה שאלות להרחבת הכתוב ביומן, למשל: מה ג'ינג'י סיפר להורים שלו? מדוע הוא וחבריו התייאשו מהחיפושים? איך הוא הרגיש כשמצא את עליזה? דרך השאלות האלה אפנה את תשומת ליבה של התלמידה לכך שהקטע שכתבה אינו בדיוק עונה על המשימה, שהייתה לתאר את האירועים שקרו לג'ינג'י ולחברתו בחיפוש אחר עליזה. אציע לתלמידה לכתוב קטע נוסף, המתאים יותר להוראות המשימה.

ידוע לי כי לתלמידה שגיאות כתיב מרובות, ואשבח אותה על המאמצים האדירים שעשתה לכתוב את קטע היומן על אף זאת. אנסה לעבוד עם התלמידה יחד על צמצום שגיאות הכתיב ואנהל מעקב אחר ההתקדמות שלה.

דברים שהיית רוצה להגיד לתלמיד/ה או לשאול אותו/ה בעקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלו/ה לכתיבה

דוגמה למשוב בכתב (כפי שיופיע לצד הסיפור שכתבה התלמידה)

משוב מאורה

רומי היקרה,

נהייתי מאוד לקרוא את קטע היומן שכתבת, ובמיוחד נהייתי מהכתיבה היצירתית ומהדמיון הפורה שלך. התרגשתי לקרוא על המחשבות והרצונות של ג'ינג'י, שהיה רוצה חיית מחמד משלו, ועל ההורים שגאים בו על מה שעשה. כתבת כל כך יפה, ואני סקרנית לקרוא עוד. אשמח שניפגש וננסה לחשוב איך אפשר להרחיב את הכתיבה.

שימי לב שהמשימה הייתה לתאר את האירועים שקרו לג'ינג'י ולחברתו בחיפוש אחר עליזה. הקטע שכתבת מקסים, אך אינו בדיוק עונה על המשימה. תוכלי לכתוב קטע נוסף המתאים יותר להוראות, ואשמח לקרוא גם אותו.

אני כאן בשבילך ☺

הערה: בדוגמה שלעיל יש נקודות לחיזוק רבות ושונות שעולות מן הסיפור שכתבה התלמידה. במקרים כאלה מומלץ לציין במשוב הכתוב את הנקודות שקל יותר להכין ללא תיווך, כדי לא להעמיס על התלמידים. כמו כן מומלץ לקיים שיחת משוב במקרים כאלה, ובה לתווך לתלמידים נקודות לחיזוק נוספות על אלה שצוינו במשוב הכתוב, בהתאם ליכולת ההבנה שלהם ולפי התפתחות השיחה. בשיחת המשוב חשוב לשמוע מהתלמידים על חוויית הכתיבה האישית, לחזק את תחושת המסוגלות לכתיבה ולכנות יחד תוכנית עבודה להמשך.

משימה בהבעה בכתב לכיתה ד הנחיות למורה

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקנייני רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.